



**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2012**

Història

Sèrie 2

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

INSTRUCCIONS

La prova consta de dos exercicis:

- Part obligatòria: Exercici 1.
- Part optativa: Exercici 2. En aquest exercici heu de triar UNA de les dues opcions, A o B. Cal que indiqueu clarament quina heu triat (A o B). S no ho feu així, s'entendrà que heu escollit l'opció A.
En cap cas no es puntuaran preguntes de les dues opcions.

Contesteu tots els exercicis en el quadern de respostes. En cap cas no es corregiran les respostes escrites en aquests fulls d'enunciats (o en altres fulls).

Aquest solucionari té per objectiu principal donar una certa coherència a la tasca dels nombrosos correctors i suggerir els aspectes que considerem que les persones aspirants haurien d'exposar en la prova. Malgrat tot, pensem que els criteris que us oferim els heu de prendre com unes indicacions, mai com una cosa tancada i encotillada. Ens trobem davant d'una prova de maduresa i, en aquest sentit, pensem que interessa més valorar aspectes globals, com ara l'expressió escrita, la capacitat de raonament i reflexió i l'actitud crítica, i deixar en un nivell significatiu, però no necessàriament essencial, el que podem anomenar «coneixements».

Considerem, doncs, que heu d'utilitzar aquests criteris de la manera que cregueu oportuna. En una prova d'aquest tipus, la tasca de correcció és complexa i les indicacions pretenen ser més una ajuda que una imposició.

Exercici 1

Observeu el cartell de sota i responeu a les preguntes següents.

[5 punts]



Cartell publicitari. FONT: *Historia de España (tempus fugit)* [en línia]. <<http://historiadeespana2.blogspot.com>>

1. Descriviu els aspectes més significatius del document i situeu-lo en el seu context històric.
[1 punt]

Les persones aspirants han de situar aquest document en el context de la participació de les Brigades Internacionals que donen suport al Govern republicà durant la Guerra Civil espanyola. Cal que expliquin les aportacions de voluntaris de diferents nacionalitats i d'ideologia progressista, el paper organitzatiu que va tenir la Komintern i la participació destacada de les Brigades als diferents camps de batalla, com en la defensa de Madrid.

2. Exposeu les causes de l'aixecament militar del juliol de 1936.
[1,5 punts]

Les persones aspirants han d'esmentar l'agudització de les tensions i dels enfrontaments polítics, socials i ideològics que la política reformadora del Govern republicà generava en les velles classes dominants, que comptaven amb el suport de l'Església. Han de destacar el paper d'amples sectors de l'exèrcit. Cal mencionar els generals més destacats que formaven part d'aquests sectors, com Francisco Franco i Emilio Mola, en l'organització de la xarxa colpista aglutinadora dels diferents grups polítics antirepublicans (tradicionalistes, falangistes, cedistes i monàrquics). Es valora positivament la contextualització del conflicte en el marc europeu radicalitzat per l'establiment dels règims feixistes a Itàlia i Alemanya i el comunista a l'URSS.

3. Expliqueu les característiques de les etapes principals de la Guerra Civil espanyola.
[2,5 punts]

Les persones aspirants han de dibuixar —de manera coherent— les diverses etapes de la Guerra Civil. Tot i que la correcció de la resposta ha de ser, evidentment, flexible, l'aspirant ha de plantejar una sèrie d'etapes estructurades al voltant dels fets polítics o militars. A tall d'exemple, exposem les etapes següents:

1. La lluita per Madrid (juliol del 1936 - març del 1937).
2. L'ocupació del nord (abril - octubre del 1937).
3. L'arribada a la Mediterrània (novembre del 1937 - juny del 1938).
4. L'ocupació de Catalunya (juliol del 1938 - febrer del 1939).
5. La fi de la guerra (febrer - abril de 1939).

A més, cal que les persones aspirants exposin els fets polítics i socials de cada etapa de la guerra. També han de mencionar algunes de les batalles principals.

Exercici 2

OPCIÓ A

Observeu el document i responeu a les preguntes següents.

[5 punts]

<i>Distribució dels escons en el Congrés dels Diputats (1876-1899)</i>										
	Anys d'eleccions									
Partits	1876	1879	1881	1884	1886	1891	1893	1896	1898	1899
Conservadors	333	293	39	318	67	262	61	279	84	236
Liberals	32	63	297	67	288	83	281	88	266	122
Republicans	1	7	32	5	22	31	47	1	14	18
Altres	19	26	24	2	15	23	11	33	37	26

FONT: M. MARTÍNEZ CUADRADO. *La burguesia conservadora (1874-1931)*. Madrid: Alianza Editorial, 1973.

1. Descriviu els aspectes més significatius del document i situeu-lo en el seu context històric.
[1 punt]

Les persones aspirants han d'identificar aquest document com una clara mostra del «torn pacífic» instaurat en l'època de la Restauració. Cal que facin referència al paper d'Antonio Cánovas del Castillo com a impulsor d'aquest sistema i als dos partits polítics, el Conservador i el Liberal, protagonistes d'aquesta alternança.

2. Expliqueu el sistema polític de la Restauració i les limitacions que presenta.
[1,5 punts]

Les persones aspirants han d'explicar els objectius polítics del sistema ideat per Antonio Cánovas del Castillo: la defensa de la monarquia, de la Constitució de 1876, de la propietat privada i de l'Estat liberal, unitari i centralista. També han d'exposar els diferents mecanismes per a l'organització del frau electoral.

3. Expliqueu l'evolució del catalanisme al llarg del segle XIX.
[2,5 punts]

Les persones aspirants han d'explicar l'evolució del catalanisme: en primer lloc, els orígens com a manifestació cultural (la Renaixença); en segon lloc, les successives manifestacions polítiques i les particularitats del que reivindiquen (el federalisme, el catalanisme progressista, el catalanisme d'inspiració religiosa, la Lliga de Catalunya, la Unió Catalanista...). Cal que facin esment dels principals ideòlegs del catalanisme (Valentí Almirall, Josep Torras i Bages, Enric Prat de la Riba) així com dels documents més significatius (*Memorial de Greuges*, *Missatge a la reina regent*, *Bases de Manresa*...).

OPCIÓ B

Llegiu el text i responeu a les preguntes següents.

[5 punts]

Article 1: «1. Espanya es constitueix en un Estat social i democràtic de Dret, que propugna com a valors superiors del seu ordenament jurídic la llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme polític.

»2. La sobirania nacional resideix en el poble espanyol, del qual emanen els poders de l'Estat.

»3. La forma política de l'Estat espanyol és la Monarquia parlamentària.»

Article 2: «La Constitució es fonamenta en la indissoluble unitat de la Nació espanyola, pàtria comuna i indivisible de tots els espanyols; i reconeix i garanteix el dret a l'autonomia de les nacionalitats i de les regions que la integren i la solidaritat entre totes elles.»

Article 56: «1. El Rei és el Cap de l'Estat, símbol de la seva unitat i permanència, arbitra i modera el funcionament regular de les institucions, assumeix la més alta representació de l'Estat Espanyol en les relacions internacionals, especialment amb les nacions de la seva comunitat històrica, i exerceix les funcions que li atribueixin expressament la Constitució i les lleis.»

Article 66: «1. Les Corts Generals representen el poble espanyol i són formades pel Congrés dels Diputats i el Senat.»

FONT: *Constitució espanyola* [en línia].
<<http://www.parlament.cat>>

1. Resumi els aspectes fonamentals del text i situeu-lo en el seu context històric.

[1 punt]

Les persones aspirants han de fer referència, en primer lloc, als trets següents de la Constitució, que apareixen en el document: la caracterització d'Espanya com un estat social i democràtic, l'afirmació que la sobirania resideix en el poble, l'adopció com a forma de govern de la monarquia parlamentària, el principi de la divisió de poders, el caràcter bicameral del poder legislatiu i el reconeixement del dret a l'autonomia de comunitats i regions.

En segon lloc, han de reconèixer la promulgació de la Constitució com a fruit de la política de consens emprada als inicis de la transició, i fer referència als partits polítics (UCD, PSOE, PCE, AP, CDC i PNB) que van participar en la redacció de la Constitució de 1978.

2. Exposeu els principals aspectes de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 1979.

[1,5 punts]

Les persones aspirants han de descriure alguns dels aspectes més significatius de l'Estatut: la definició de Catalunya com una nacionalitat i del català com la llengua pròpia de Catalunya, el reconeixement de la cooficialitat del castellà, l'aplicació preferent del dret civil català i la definició de les principals institucions (Generalitat, Consell Executiu, Parlament). També han de fer referència a les diverses competències assumides pel Govern català a partir del desenvolupament de l'Estatut.

Es valora positivament la menció dels partits polítics (CDC, PSUC, UDC, ERC, AP i el grup Entesa dels Catalans) representats en la comissió que va redactar l'Estatut, reunida a Sau, raó per la qual aquest text també es coneix com l'Estatut de Sau.

3. Expliqueu els fets més rellevants de la transició política espanyola.

[2,5 punts]

Els alumnes, en primer lloc, han de situar cronològicament la transició, des de la mort de Franco (1975) fins al primer Govern socialista (1982). Cal que facin referència a: el primer Govern de la monarquia presidit per Arias Navarro; el Govern d'Adolfo Suárez, a qui donen suport el rei i els sectors reformistes; les mobilitzacions populars; la Llei de reforma política; el referèndum de 1976; la legalització del Partit Comunista i del PSUC; les primeres eleccions democràtiques de 1977; la promulgació de la Constitució de 1978; els Pactes de la Moncloa; els obstacles a la democràcia que van significar tant l'activitat terrorista (ETA, GRAPO, Triple A, Guerrilleros de Cristo Rey...) com el colpisme militar (23-F); la crisi d'UCD; i el triomf a les eleccions de 1982 del PSOE.

